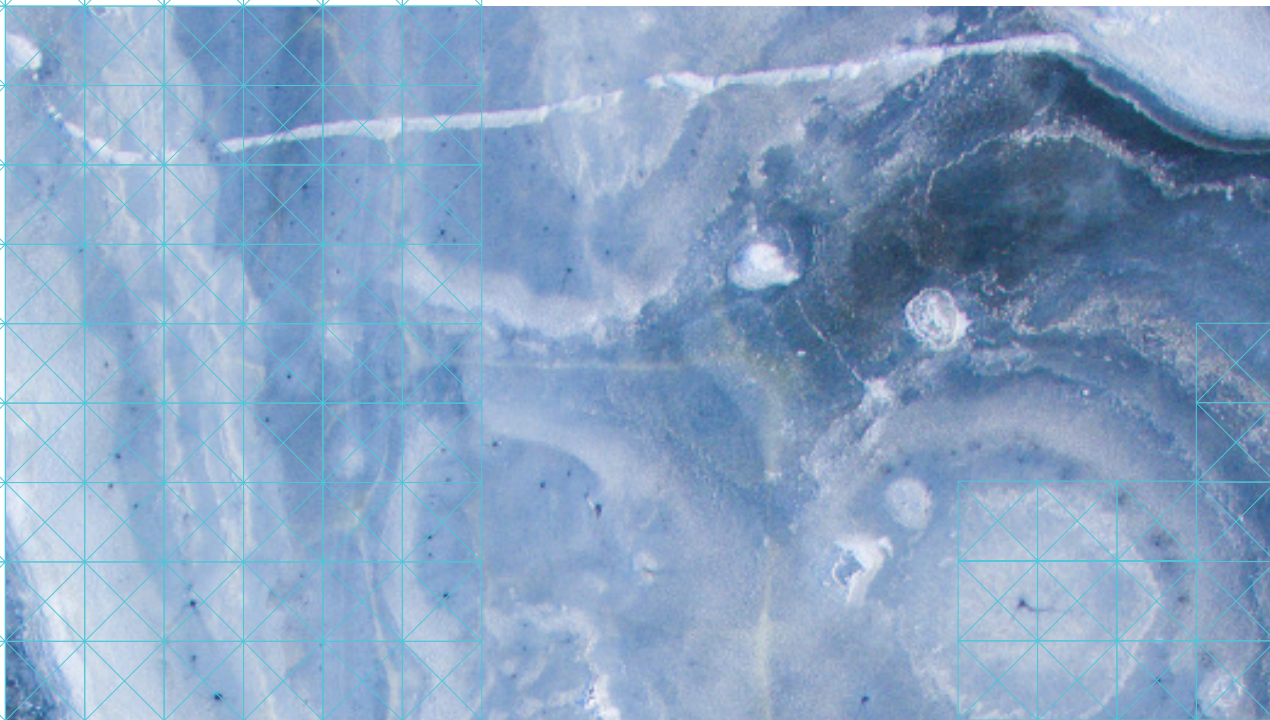

KONGSBERG

KVARTALS RAPPORT 1. KVARTAL 2018

KONGSBERG

GEIR HÅØY
konsernsjef

“Aktiviteten holder seg på et stabilt nivå i Kongsberg Maritime, samtidig som vi midlertidig har hatt noe lavere aktivitet i enkeltområder på forsvarssiden. Den sterke markedsposisjonen Kongsberg Defence & Aerospace har etablert innen sine segmenter gir et solid grunnlag for langsiktig vekst. Kongsberg Maritime leverer god ordreinnngang, og det har i kvartalet vært positive signaler fra blant annet tradisjonelle handelsflåtesegmenter som bulk, container og LNG.»”

Hovedpunkter

KONGSBERG

Positiv trend i ordreinngang i KM og viktig samarbeidsavtale inngått med Barzan Holding i Qatar om langsiktige teknologiutviklingsprogrammer innen forsvar, maritim industri og digitalisering. Stabile marginer i KM og KDA videreføres også i dette kvartalet.

KONGSBERG MARITIME

Stabile driftsinntekter og book/bill på 1,06. Bedring i ordreinngang fra tradisjonelle handelsflåtefartøy.

KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE

Lavere driftsinntekter fra missil og luftvern påvirker totalen. Intensjonsavtale i Qatar signert i mars og missilkontrakt i Malaysia i april. I tillegg til en generelt sterk markedsposisjon gir dette et godt fundament.

KONGSBERG DIGITAL

Investerer betydelig i utvikling. En bemanningstilpasning innen maritim simulering påvirker resultatet for KDI negativt i kvartalet.

Nøkkeltall

NOK millioner	1.1 - 31.3		2017
	2018	2017	
Driftsinntekter	3 554	3 721	14 490
EBITDA	286	339	1 279
EBITDA %	8,0	9,1	8,8
EBIT	175	220	772
EBIT %	4,9	5,9	5,3
Resultat før skatt	144	188	654
Resultat etter skatt	116	147	559
EPS NOK	0,96	1,23	4,62
Ordreinngang	2 939	3 451	13 430

NOK millioner	31.3	31.12
	2018	2017
Egenkapitalandel (%)	35,9	35,6
Netto rentebærende gjeld ¹⁾	601	384
Arbeidskapital ²⁾	1 156	955
ROACE (%) ³⁾	8,8	9,1
Ordreservere	14 814	15 629
Antall ansatte	6 751	6 830

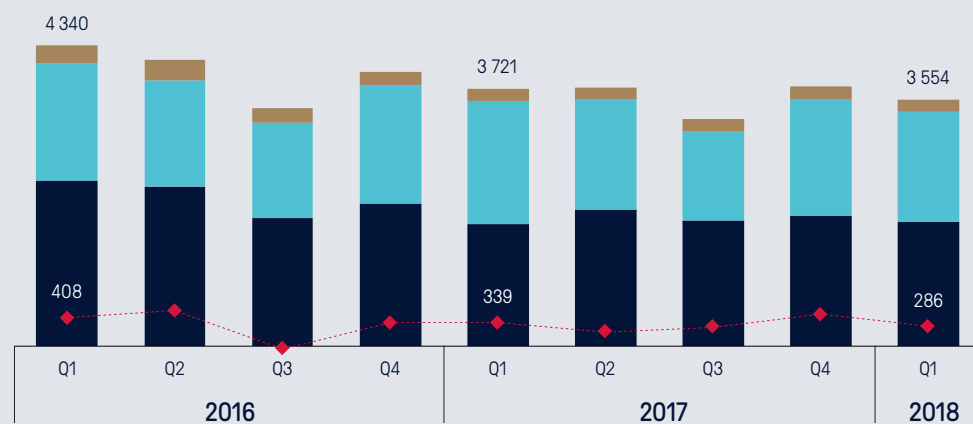
¹⁾ Nettobeløpet av "Betalingssmidler", "Langsiktige rentebærende lån" og "kortsiktig rentebærende lån".

²⁾ Omløpsmidler fratrukket betalingsmidler, ikke-rentebærende kortsiktig gjeld (unntatt betalbar skatt) og finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi.

³⁾ 12 måneder rullerende EBIT dividert på 12 måneders gjennomsnitt av bokført egenkapital og netto rentebærende gjeld

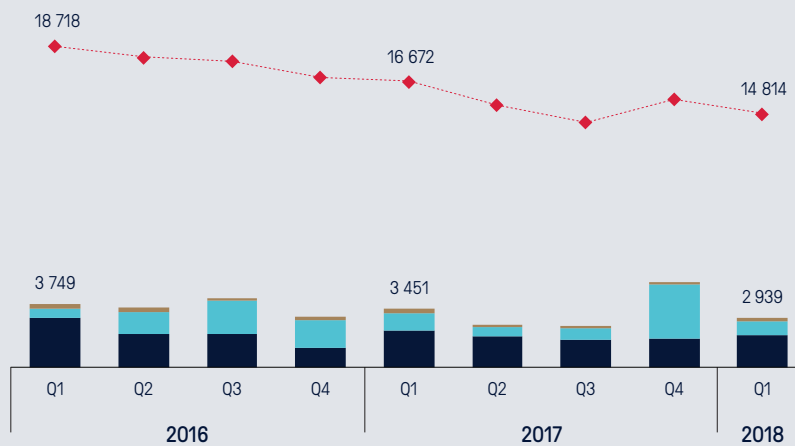
DRIFTSINNTEKTER OG EBITDA

◆ KM ◆ KDA ◆ ØVRIG
◆ EBITDA

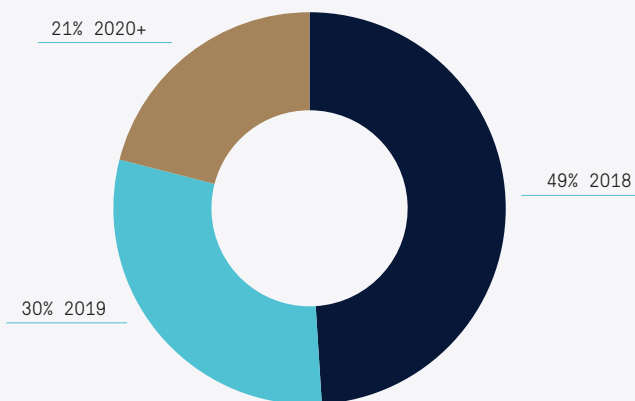

ORDREINNGANG OG -RESERVE

◆ KM ◆ KDA ◆ ØVRIG
◆ ORDRERESERVE

ORDRERESERVE

EPS

Resultat, marked og ordre

Konsernet har i 1. kvartal driftsinntekter på NOK 3.554 millioner, 4,5 prosent lavere enn samme kvartal i 2017. KM har en økning på 1,6 prosent og KDA har en reduksjon på 10,9 prosent, hovedsakelig grunnet lavere volum for missil og luftvern.

EBITDA-marginen i KM og KDA er på nivå med første kvartal 2017. Resultat i KDI er hovedårsaken til redusert EBITDA-margin til 8,0 prosent mot 9,1 prosent samme kvartal i 2017.

Ordreinngangen i 1. kvartal er NOK 2.939 millioner, som gir en book/bill på 0,83. Ordreservens ved utgangen av kvartalet er NOK 14.814 millioner. Book/bill i KM er 1,06 og 0,5 i KDA. Ordreinngangen i KDA svinger betydelig over tid som følge av store enkeltordre.

DRIFTSINNTEKTER

3.554

MNOK

EBITDA-MARGIN

8,0%

ORDREINNGANG

2.939

MNOK

Kontantstrøm

KONGSBERG har en netto reduksjon i betalingsmidler i 1. kvartal på NOK 217 millioner. Reduksjonen i kvartalet kan tilskrives utlegg for tilbakekjøp av aksjer til aksjeprogram for ansatte, samt økning i arbeidskapital. Den meget positive kontantstrømmen i 4. kvartal 2017 skyldes til dels ekstraordinære innbetalinger på de to store kontraktene i Litauen og Indonesia.

NOK millioner	1.1 / 31.3.		2017
	2018	2017	
EBITDA	286	339	1 279
Endring i netto omløpsmidler og andre driftsrelaterte poster	(291)	181	1 620
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	(5)	520	2 899
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(66)	(144)	(528)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(113)	(95)	(1 319)
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler	(33)	23	16
Netto endring betalingsmidler	(217)	304	1 068

Balanse

Rentebærende gjeld ved utgangen av 1. kvartal består av fem obligasjonslån på til sammen NOK 3.250 millioner, og annen rentebærende gjeld på NOK 90 millioner. Se også note 6. Konsernet har ved utgangen av 1. kvartal NOK 2.739 i betalingsmidler, og en netto rentebærende gjeld på NOK 601 millioner.

Konsernet har i tillegg en syndikert lånefasilitet på NOK 2.300 millioner, og en kassekreditt på NOK 500 millioner. Ved utgangen av 1. kvartal var det ikke trukket på disse.

Egenkapitalandelen er ved utgangen av 1. kvartal 35,9 prosent. Bokført egenkapital er i kvartalet redusert med NOK 58 millioner.

	31.3.	31.12
<i>NOK millioner</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Egenkapital	7 307	7 365
Egenkapitalandel (%)	35,9	35,6
Totalkapital	20 350	20 676
Arbeidskapital	1 156	955
Brutto rentebærende gjeld	3 340	3 340
Betalingsmidler	2 739	2 956
Netto rentebærende gjeld	601	384

NETTO RENTEBÆRENDE GJELD

601

MNOK

Utbytte

Styret har overfor generalforsamlingen 16. mai 2018 foreslått å betale et utbytte for regnskapsåret 2017 på NOK 3,75 per aksje. Utbyttet utgjør 81,2 prosent av ordinært årsresultat i 2017.

UTBYTTE PER AKSJE

3,75

NOK

Valuta

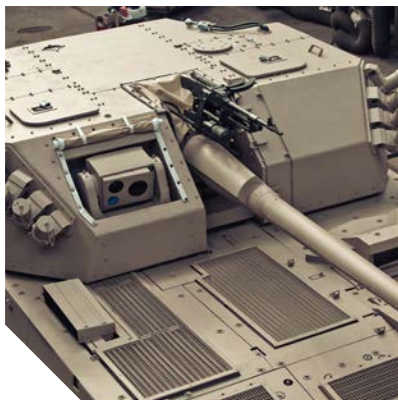
KONGSBERG har en valutapolicy som innebærer at kontraktsfestede valutastrømmer sikres med terminkontrakter (virkelig verdisikringer). I tillegg sikres en andel av valutaeksponeringen i store forpliktende tilbud der sannsynligheten for kontrakt er høy (kontantstrømsikringer). Selskapets portefølje av kontantstrømsikringer har ved utgangen av kvartalet en virkelig verdi på minus NOK 9 millioner, noe som påvirker bokført egenkapital negativt. Se også note 6.

Produktutvikling

KONGSBERG investerer kontinuerlig i produktutvikling, både gjennom egenfinansierte og kundefinansierte programmer. Total egenfinansiert produktutvikling og -vedlikehold i 1. kvartal er NOK 267 millioner, hvorav NOK 20 millioner er balanseført. Se tabell i note 7.

De største balanseførte prosjektene er knyttet til utvikling av JSM-missilet, våpenstasjoner, fjernstyrte kontrolltårn for flyplasser og innenfor de nye integrerte fartøysløsningene.

I tillegg kommer kundefinansiert utvikling, enten som en del av et leveranseprosjekt eller som et spesifisert utviklingsoppdrag. Totale kostnader til produktutvikling og -vedlikehold utgjør over tid om lag ti prosent av driftsinntektene.

Personalforhold

KONGSBERG har 6.751 medarbeidere ved utgangen av kvartalet, hvor om lag 35 prosent er ansatt i selskaper utenfor Norge. Antall ansatte er redusert med 79 i kvartalet.

Antall ansatte per område

KONGSBERG MARITIME

Resultat

Driftsinntektene i 1. kvartal ble NOK 1.796 millioner, som er 1,6 prosent høyere enn samme kvartal i fjor. Aktiviteten i Subsea og Global Customer Support holder seg på nivå med tilsvarende periode i 2017. Sammenliknet med 1. kvartal 2017 er aktiviteten høyere relatert til større integrerte løsninger og noe lavere mot tradisjonelle fartøysleveranser. KM er eksponert mot de fleste fartøyssegmentene. Den diversifiserte eksponeringen gir robusthet for forretningsområdet.

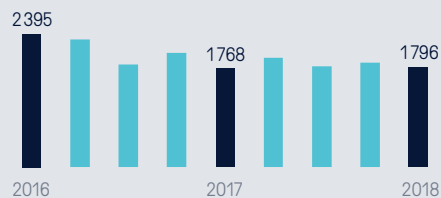
EBITDA i kvartalet er NOK 134 millioner, tilsvarende en EBITDA-margin på 7,5 prosent. Marginene i KM vil variere, til dels betydelig mellom kvartalene, hovedsakelig som følge av hvilke leveranseprosjekter som er de dominerende. Organisasjonsjusteringene KM har vært gjennom de foregående årene vil fortsette å bidra positivt. Det ventes at 2018 totalt sett vil gi høyere marginer enn i 2017. Enkelte markeder er fortsatt utfordrende, men ny organisasjon og forretningsmodell har gjort KM mer robust, og bedre tilpasset dagens markedsbilde og forventet utvikling fremover.

NØKKELTALL

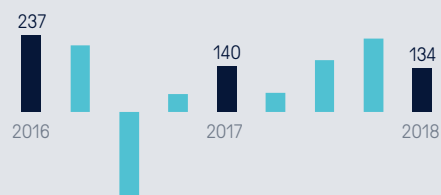
	11 - 31.3		
NOK millioner	2018	2017	2017
Driftsinntekter	1 796	1 768	7 429
EBITDA	134	140	589
EBITDA %	7,5	7,9	7,9
Ordreinngang	1 900	2 160	7 336

	31.3	31.12
NOK millioner	2018	2017
Ordresreserve	4 740	4 820
Antall ansatte	3 800	3 819

Driftsinntekter

EBITDA

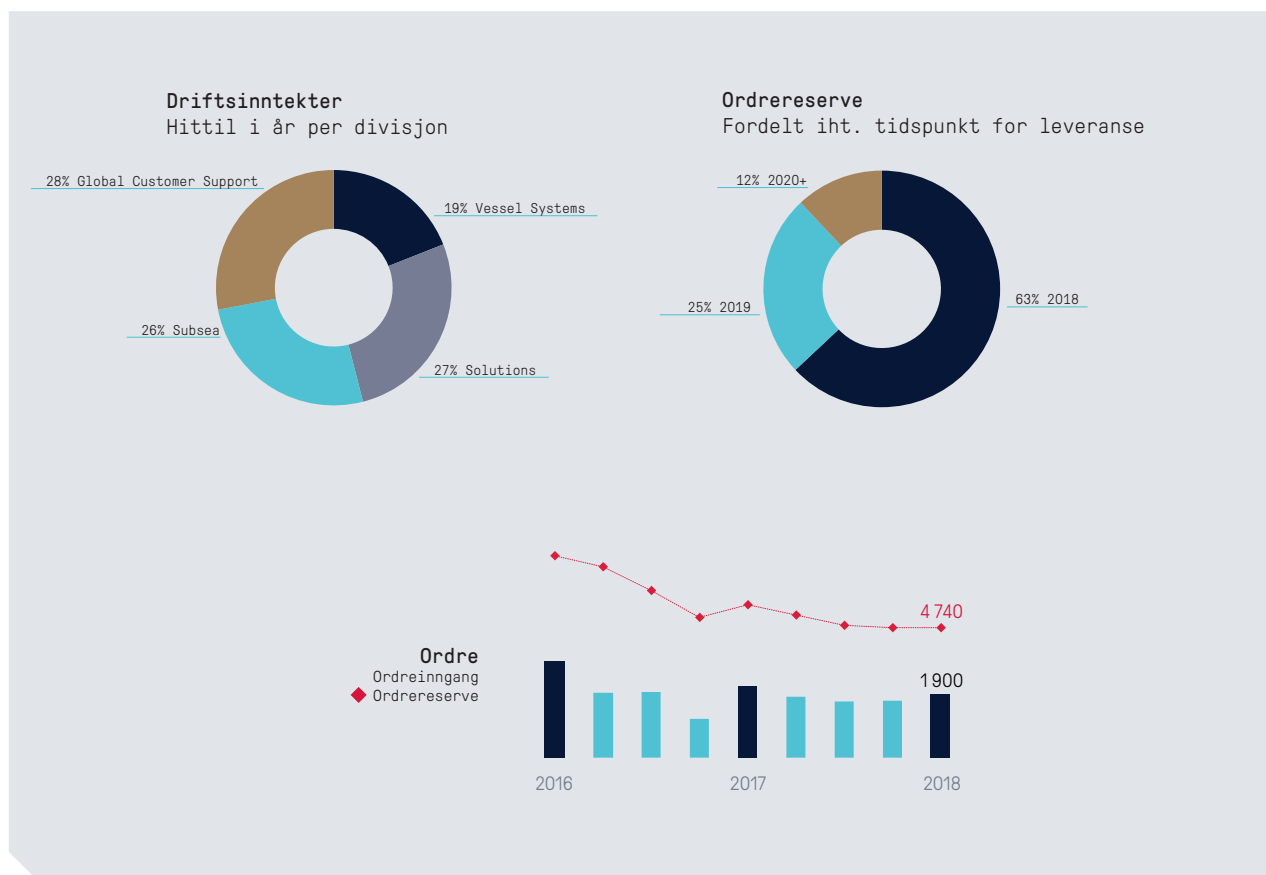

Marked og ordre

Ordreinngangen i 1. kvartal var NOK 1.900 millioner, hvilket gir en book/bill på 1,06. Ordreinngangen har vært god for automasjonsutstyr til tradisjonelle handelsflåtefartøy som bulk og container, og det er ventet ordreinngang fra begge disse fartøysklassene betydelig over 2017-nivå i 2018. KM har også hatt god ordreinngang i 1. kvartal knyttet til LNG-fartøy (Liquefied Natural Gas Carriers). Dette er en fartøysklasse hvor KM tradisjonelt har hatt meget sterke markedsandeler. Videre har KM hatt god ordreinngang innen fiskeri, undervannsensorysystemer til marin forskning og autonome undervannsfarkoster. Dette er områder der KM har hatt vekst de siste 5 årene.

KM er eksponert mot flere markeder. Det tradisjonelle offshoremarkedet, som blant annet inkluderer drilling og offshore supply, har vært svakt de siste årene og ordreinngangen fra disse markedene har derfor vært, og er fortsatt, meget lav. Samtidig er KM også eksponert mot flere markeder som har vist positiv utvikling. Eksempler på dette er fiskeri, forskning, marin robotikk og passasjerferger. Nye regulatoriske krav for utslipp fra fartøyer, i tillegg til blant annet attraktive nybyggingspriser på verftene, gir også en positiv utvikling knyttet til bygging av moderne lavutslipp- og energieffektive løsninger innenfor flere fartøyssegmenter.

KMs inntekter fra ettermarkedet er ikke en del av forretningsområdets ordresreserve. KM har et godt etablert apparat som betjener blant annet over 18.000 fartøy med KM-utstyr, og ettermarkedsaktiviteten utgjør om lag en tredjedel av KMs omsetning.

KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE

Resultat

Driftsinntektene i 1. kvartal ble NOK 1.585 millioner, som er 10,9 prosent lavere enn samme kvartal i fjor. Reduksjonen skyldes hovedsakelig lavere aktivitet innen missil og luftvern. Det ble inngått to luftvernkontrakter høsten 2017 som nå er i oppstartsfasen. Det har vært høy aktivitet knyttet til leveranser av ubemannede medium kaliber tårn (MCT-30) til US Army's Stryker-brigade. Samtlige 83 MCT-30 er nå levert til dette programmet.

EBITDA for kvartalet er NOK 172 millioner, som gir en EBITDA-margin på 10,9 prosent. Reduksjonen i EBITDA er primært volumrelatert. Inkludert i EBITDA er NOK 5 millioner i resultatandel fra Patria mot NOK -2 millioner i 1. kvartal i 2017.

Patrias driftsinntekter er opp 10 % til EUR 116,6 millioner i 1. kvartal sammenliknet med tilsvarende kvartal i fjor. Patrias kjøretøyvirksomhet, som i 1. kvartal var ca 18 % av Patrias omsetning (ca 21 % i 1. kvartal 2017) har hatt en utfordrende start på året med redusert omsetning og svak ordreinnfang. Det er igangsatt organisasjonsjusteringer for å bedre situasjonen. De resterende områdene i Patria utvikler seg positivt og Patrias EBITDA i 1. kvartal ble EUR 9,3 millioner (EUR 8,6 millioner).

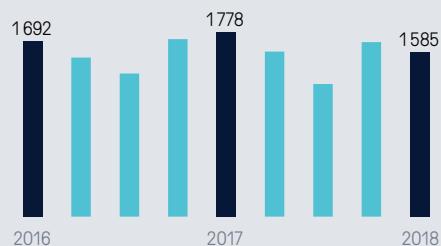
De store leveranse- og utviklingsprosjektene i KDA gjennomføres som planlagt.

NØKKELTALL

	11 - 31.3		
NOK millioner	2018	2017	2017
Driftsinntekter	1 585	1 778	6 333
EBITDA	172	188	612
EBITDA %	10,9	10,6	9,7
Ordreinnfang	798	1 001	5 376

	31.3	31.12
NOK millioner	2018	2017
Ordrereserve	9 170	9 956
Antall ansatte	2 347	2 421

Driftsinntekter

EBITDA

Marked og ordre

Ordreinnngangen i 1. kvartal var NOK 798 millioner mot NOK 1.001 millioner samme periode i fjor. Dette gir en book/bill på 0,5 i kvartalet. Blant ordrene som er vunnet er to kontrakter for leveranser til F-35 Joint Strike Fighter-programmet. Ordrene sikrer videre produksjon og leveranser av «Air-to-Air Pylons for produksjonsfase (LRIP) 10, og leveranse av strukturelle deler i kompositt til midtseksjonen (Center Fuselage) av flyet i produksjonsfase (LRIP) 11.

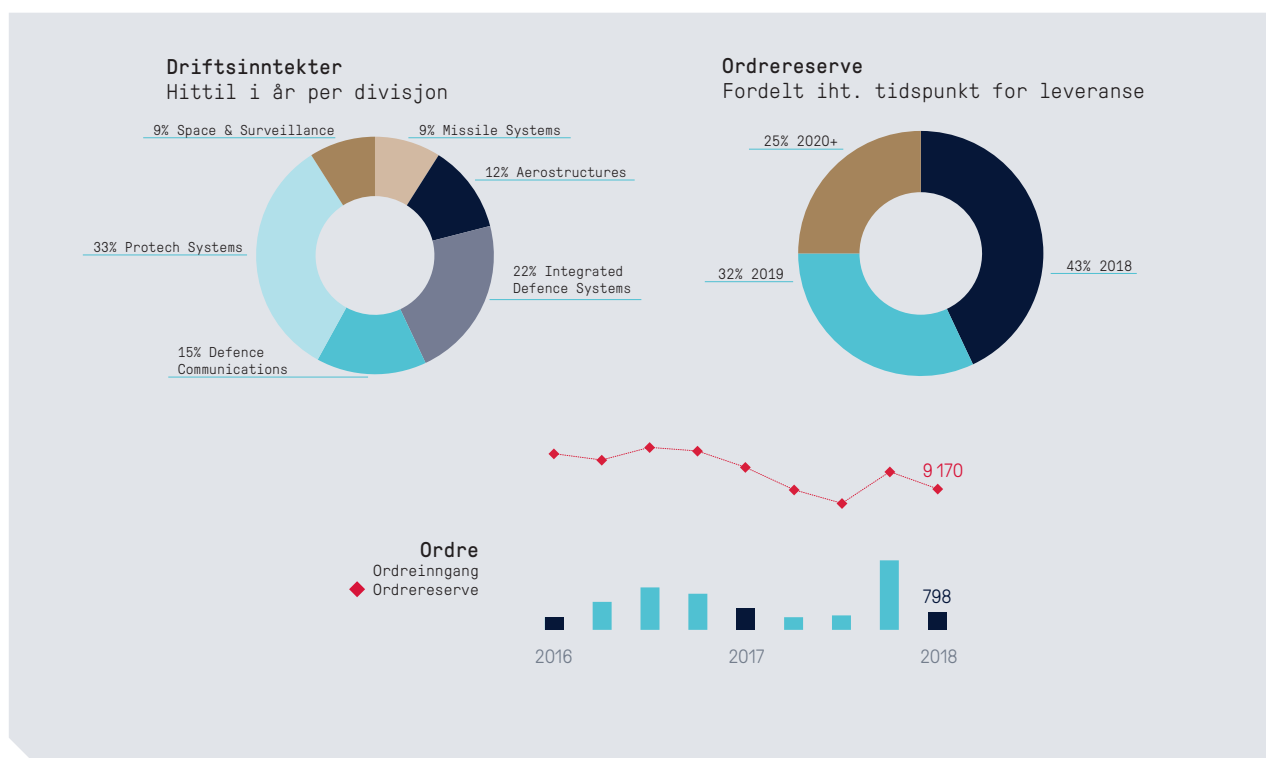
Patria, hvor KONGSBERG eier 49,9 prosent, signerte i begynnelsen av januar en stor og viktig kontrakt for oppgradering og vedlikehold av fartøysklassen Hamina i Finland. Kontraktsverdien er om lag EUR 170 millioner.

I mars 2018 ble det annonsert en intensjonsavtale med Barzan Holding i Qatar om å tilby til et program i forbindelse med leveranse av kommunikasjon, digitalisering og tårnløsninger for militære kjøretøyer. Dette er et program med et potensial i størrelsesorden NOK 15 milliarder over de neste åtte årene. Det endelige tilbudet på programmet ble levert inn i begynnelsen av april.

I april 2018 annonserte KONGSBERG at det er inngått kontrakt med Marinen i Malaysia for leveranser av NSM-missiler til deres LCS-fartøy for EUR 125 millioner. Denne følger av kontrakt inngått i 2015 for leveranse av skipsfast utstyr til disse fartøyene, slik at de var forberedt for NSM.

KDA har en produktportefølje som er godt tilpasset fremtidige behov og forventet markedsutvikling. Det er stor internasjonal interesse både for KONGSBERGs missiler, luftvernssystemer, fjernstyrte våpenstasjoner, våpenstyringssystemer og andre kommando- /kontrollsystemer. Det er samtidig høy markedsaktivitet mot flere store programmer i blant annet Europa, USA, Asia og Australia. KONGSBERG er også Nordens største leverandør av utstyr og tjenester til romfartsindustrien, og aktiviteten innen dette segmentet er økende.

Forsvarsmarkedet er preget av relativt få, men store kontrakter. Som følge av dette er svingninger i ordreinnngangen å anse som normalt. KONGSBERG venter god ordreinnngang de nærmeste årene som følge av den sterke markedsposisjonen KDA har innen sine segmenter. Investeringsprosessen i forsvarsprogrammer tar ofte lang tid. Kundene for store forsvarssystemer er myndighetene i de aktuelle land. Disse kundene vurderer nasjonal sikkerhet og innenlands næringsutvikling som en vesentlig faktor, i tillegg til produktpris og -ytelse ved kjøp av forsvarsmateriell. Nasjonale budsjetter og politiske føringer vil derfor få en sterk innvirkning på om og når eventuell kontrakt kan inngås med KONGSBERG.

Konsernet har de siste årene etablert viktige posisjoner både innen de sivile- og forsvarsrelaterte områdene. Dette gir gode utsikter for ordreinngang, spesielt innen forsvarssegmentet og et solid grunnlag for langsiktig vekst. De store omstillingene som er gjort i hele konsernet ventes å bidra til økt lønnsomhet.

KM har etablert seg som en leverandør av komplekse integrerte løsninger. Dette styrker forretningsområdets posisjon i et fartøysmarked hvor kontraheringen i volummarkedene fortsatt er på et lavt nivå. KM er eksponert mot hele fartøysmarkedet, både handelsflåten, offshore og andre spesialfartøy. For 2018 forventes det at driftsinntektene stabiliserer seg med noe vekst mot slutten av perioden. Marginene vil kunne variere mellom kvartalene som følge av prosjektsammensetning. Det er imidlertid forventet at restruktureringen forretningsområdet har vært gjennom vil bedre lønnsomheten i KM i 2018 sammenliknet med 2017.

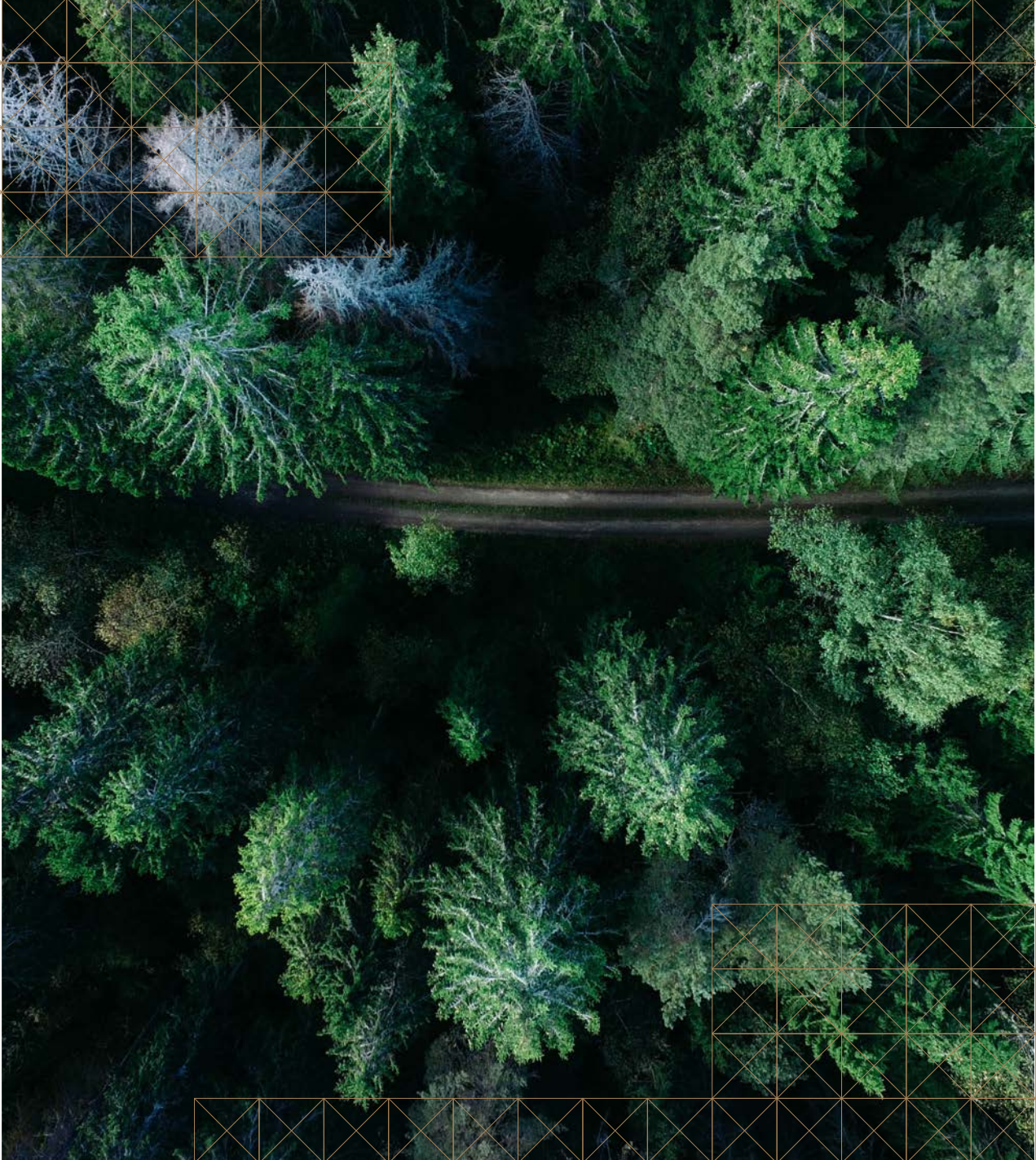
KDA har gode muligheter for ordreinngang på tilnærmet hele produktporteføljen. Protech Systems-divisjonen i KDA venter svakere driftsinntekter i årets tre siste kvartaler, og 2018 som helhet, som følge av svak ordredeknning. De resterende divisjonene i KDA venter stabile eller økende driftsinntekter. Lønnsomheten ventes å holde seg på et godt nivå.

Kongsberg Digital vil i 2018 fortsatt ha fokus på å ta nye, samt styrke eksisterende, posisjoner knyttet til digitalisering av kjerneområder innenfor blant annet olje- og gass-, vind- og handelsflåtemarkedet. KDI vil også i 2018 investere betydelig i produktutvikling.

Kongsberg, 14. mai 2018

Styret i Kongsberg Gruppen ASA

TALL & NOTER

Nøkkeltall per kvartal

KONGSBERG	2018		2017					2016				
	<i>NOK millioner</i>	2018	Q1	2017	Q4	Q3	Q2	Q1	2016	Q4	Q3	Q2
Driftsinntekter	3 554	3 554	14 490	3 757	3 279	3 733	3 721	15 845	3 952	3 428	4 125	4 340
EBITDA	286	286	1 279	459	274	207	339	1 217	334	(40)	515	408
EBITDA %	8,0	8,0	8,8	12,2	8,4	5,5	9,1	7,7	8,5	(1,2)	12,5	9,4
Ordreinnngang	2 939	2 939	13 430	5 015	2 429	2 535	3 451	14 319	3 012	4 067	3 491	3 749
Ordresreserve	14 814	14 814	15 629	15 629	14 298	15 308	16 672	16 914	16 914	17 858	18 069	18 718
EBIT	175	175	772	299	162	91	220	692	188	(162)	383	283
EBIT %	4,9	4,9	5,3	8,0	4,9	2,4	5,9	4,4	4,8	(4,7)	9,3	6,5

KONGSBERG MARITIME	2018		2017					2016				
	<i>NOK millioner</i>	2018	Q1	2017	Q4	Q3	Q2	Q1	2016	Q4	Q3	Q2
Driftsinntekter	1 796	1 796	7 429	1 877	1 815	1 969	1 768	8 597	2 059	1 849	2 294	2 395
EBITDA	134	134	589	228	161	60	140	226	55	(272)	206	237
EBITDA %	7,5	7,5	7,9	12,1	8,9	3,0	7,9	2,6	2,7	(14,7)	9,0	9,9
Ordreinnngang	1 900	1 900	7 336	1 693	1 670	1 813	2 160	7 940	1 156	1 957	1 943	2 884
Ordresreserve	4 740	4 740	4 820	4 820	4 908	5 197	5 519	5 137	5 137	5 952	6 666	7 002
EBIT	93	93	368	146	117	13	92	18	(1)	(319)	154	184
EBIT %	5,2	5,2	5,0	7,8	6,4	0,7	5,2	0,2	(0,0)	(17,3)	6,7	7,7

KONGSBERG DEFENCE & AEROSPACE	2018		2017					2016				
	<i>NOK millioner</i>	2018	Q1	2017	Q4	Q3	Q2	Q1	2016	Q4	Q3	Q2
Driftsinntekter	1 585	1 585	6 333	1 683	1 281	1 591	1 778	6 316	1 711	1 379	1 534	1 692
EBITDA	172	172	612	221	61	142	188	820	269	171	204	176
EBITDA %	10,9	10,9	9,7	13,1	4,8	8,9	10,6	13,0	15,7	12,4	13,3	10,4
Ordreinnngang	798	798	5 376	3 168	648	559	1 001	5 426	1 632	1 932	1 276	586
Ordresreserve	9 170	9 170	9 956	9 956	8 476	9 115	10 150	10 910	10 910	11 055	10 491	10 756
EBIT	117	117	409	165	13	93	138	626	220	122	154	130
EBIT %	7,4	7,4	6,5	9,8	1,0	5,8	7,8	9,9	12,9	8,8	10,0	7,7

Fra 1. kvartal 2018 fordeles ikke lenger resultater fra interne leieinntekter i eiendomsvirksomheten tilbake til forretningsområdene. Historiske tall er omarbeidet i denne rapporten.

Sammendratt resultatregnskap

NOK millioner	Note	1.1 - 31.3		
		2018	2017	2017
Driftsinntekter	4	3 554	3 721	14 490
				(13)
Driftskostnader	7	(3 300)	(3 407)	398
Resultatandel felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper	5	32	25	187
EBITDA	4,11	286	339	1 279
Avskrivninger eiendom, anlegg og utstyr		(87)	(90)	(353)
Nedskrivninger eiendom, anlegg og utstyr		-	-	(40)
EBITA	4,11	199	249	886
Amortisering immatrielle eiendeler		(24)	(29)	(114)
EBIT	11	175	220	772
Netto finansposter	6	(31)	(32)	(118)
Resultat før skatt		144	188	654
Skattekostnad	10	(28)	(41)	(95)
Resultat etter skatt		116	147	559
Henførbart til :				
Aksjonærene i morselskapet		115	147	554
Ikke-kontrollerende interesser		1	-	5
Resultat pr. aksje / resultat pr. aksje, utvannet, i NOK		0,96	1,23	4,62

Sammendratt oppstilling over totalresultatet for perioden

NOK millioner	Note	1.1 - 31.3		
		2018	2017	2017
Resultat etter skatt		116	147	559
Totalresultat for perioden:				
<i>Poster som vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder:</i>				
Endring i virkelig verdi finansielle instrumenter				
- Kontantstrømsikringer (valutaterminer og rentebytteavtaler)	6	110	(16)	509
Skatteeffekt kontantstrømsikringer (valutaterminer og rentebytteavtaler)		(25)	4	(124)
Omregningsdifferanser og sikring av nettoinvestering, valuta		(172)	94	211
Sum poster som vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder		(87)	82	596
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert over resultatet:</i>				
Estimatavvik pensjoner		-	-	(76)
Skatt på poster som forblir på egenkapitalen		-	-	18
Sum poster som ikke vil bli reklassifisert over resultatet		-	-	(58)
Totalresultatet etter skatt		29	229	1 097

Sammendratt oppstilling over finansiell stilling

		31.3 2018	31.12* 2017
<i>NOK millioner</i>	<i>Note</i>		
Eiendom, anlegg og utstyr		2 585	2 658
Immaterielle eiendeler	7	2 778	2 803
Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	5	3 326	3 358
Andre langsiktige eiendeler		195	204
Sum anleggsmidler		8 884	9 023
Varelager	1,2	1 976	1 873
Kundefordringer	1,2	2 621	2 755
Kundekontrakter, eiendel	1,2	3 496	3 498
Andre omløpsmidler	1,2	634	571
Betalingsmidler		2 739	2 956
Sum omløpsmidler		11 466	11 653
Sum eiendeler		20 350	20 676
Innskutt egenkapital		982	982
Opptjent egenkapital		6 332	6 473
Virkelig verdi finansielle instrumenter		(39)	(124)
Ikke-kontrollerende interesser		32	34
Sum egenkapital		7 307	7 365
Langsiktige rentebærende lån	6	3 340	3 340
Andre langsiktige forpliktelser og avsetninger	3	2 088	2 080
Sum langsiktige forpliktelser og avsetninger		5 428	5 420
Kundekontrakter, gjeld	1,2	4 256	4 128
Andre kortsiktige forpliktelser og avsetninger	1,2	3 359	3 763
Sum kortsiktige forpliktelser og avsetninger		7 615	7 891
Sum egenkapital, forpliktelser og avsetninger		20 350	20 676
Egenkapitalandel (%)		35,9	35,6
Netto rentebærende gjeld		601	384

* I forbindelse med implementering av IFRS 15 fra 1.1.2018 er enkelte linjer i oppstilling over finansiell stilling per 31.12.2017 omarbeidet. Se note 2 "Nye standarder tatt i bruk fra og med 1.1.2018" for mer informasjon

Sammendratt oppstilling over endring i egenkapital

	31.3 2018	31.12 2017
<i>NOK millioner</i>		
Egenkapital IB	7 365	6 725
Totalresultat akkumulert	29	1 097
Utbytte	-	(450)
Egne aksjer	(84)	(2)
Utbytte ikke-kontrollerende interesser	-	(3)
Endring ikke-kontrollerende interesser	(3)	(2)
Egenkapital UB	7 307	7 365

Sammendratt kontantstrømoppstilling

NOK millioner	Note	1.1 - 31.3		2017
		2018	2017	
Driftsresultat før renter, skatt, avskrivninger og amortiseringer		286	339	1 279
Endring i netto omløpsmidler og andre driftsrelaterte poster		(291)	181	1 620
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		(5)	520	2 899
Kjøp/salg av eiendom, anlegg og utstyr		(46)	(90)	(328)
Netto betaling kjøp/salg av aksjer tilgjengelig for salg		-	-	(11)
Andre investeringsaktiviteter inkludert aktivert egenutvikling av immaterielle eiendeler		(20)	(54)	(189)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(66)	(144)	(528)
Netto endring rentebærende lån		(1)	-	(740)
Betalte renter		(28)	(29)	(110)
Netto utbetaling ved kjøp/salg av egne aksjer		(84)	(66)	(18)
Transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser		-	-	(3)
Utbytte betalt til aksjonærene i morselskapet		-	-	(450)
- herav utbytte egne aksjer		-	-	2
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(113)	(95)	(1 319)
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler		(33)	23	16
Netto endring betalingsmidler		(217)	304	1 068
Betalingsmidler IB		2 956	1 888	1 888
Betalingsmidler UB		2 739	2 192	2 956

Note 1 | Generell informasjon og prinsipper

Generell informasjon

Konsernregnskapet for 1. kvartal (delårsregnskapet) omfatter Kongsberg Gruppen ASA, dets datterselskaper og andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper som er inn tatt etter egenkapitalmetoden.

Prinsipper

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 (Delårsrapportering), børsforskriftene og i henhold til tilleggskravene som fremkommer i Verdipapirhandelloven. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med konsernregnskapet for 2017. Konsernregnskapet for 2017 ble utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er fastsatt av EU.

Konsernregnskapet for 2017 er tilgjengelig på www.kongsberg.com. Nye standarder tatt i bruk i 2018 er omtalt i denne rapportens note 2.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

Note 2 | Nye standarder tatt i bruk fra og med 1.1.2018

KONGSBERG GRUPPEN har implementert to nye regnskapsstandarder med virkning fra 1.1.2018; *IFRS 9 Finansielle Instrumenter* og *IFRS 15 Inntekt fra Kundekontrakter*. Disse regnskapsstandardene er lagt til grunn ved utarbeidelse av delårsregnskapet for 1.kvartal 2018. Implementeringen av de nye standardene har ikke hatt vesentlig effekt på resultatregnskapet eller egenkapitalen for 2017.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser, samt sikringsbokføring. Standarden erstatter IAS 39. Implementeringen av IFRS 9 har ikke medført vesentlige endringer i forhold til hvordan konsernet tidligere har rapportert etter IAS 39.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter

Etter IFRS 15 skal inntekt regnskapsføres når kunden oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og introduserer en fem stegs modell for å vurdere tidfesting av inntekten. Dette inkluderer blant annet vurdering av om kontrakter skal deles i flere leveranseforpliktelser, allokering av pris til leveranseforpliktelsene og om inntekt skal regnskapsføres under produksjonen av leveranseforpliktelsen eller ved levering. Standarden erstatter IAS 18 Driftsinntekter og IAS 11 Anleggskontrakter og tilhørende tolkninger. KONGSBERG har gjort omfattende vurderinger av kontrakter med kunder for hvordan standarden påvirker konsernregnskapet og har konkludert med følgende:

- Konsernet brukte i stor utstrekning løpende avregning som metode for inntektsføring av kundekontrakter etter IAS 11, og i all hovedsak brukes påløpte kostnader målt mot forventet total kostnad som fremdriftsmål. KONGSBERG har opprettholdt denne praksisen ved gjennomført implementering av IFRS 15 per 1.1.2018.
- Kundekontrakter som gjelder levering av flere tilnærmet like enheter (serieleveranse) skal etter IFRS 15 vurderes som én leveranseforpliktelse. Konsernet har enkelte slike kundekontrakter som i 2017 ble vurdert som separate leveranser og inntektsført ved levering etter IAS 18. Endringen har ingen vesentlig betydning for kontrakter levert i 2017, men vil kunne påvirke inntektsføring av kundekontrakter med serieleveranser i fremtiden.

- IFRS 15 inneholder flere detaljbestemmelser enn IAS 11 og IAS 18. Dette gjelder blant annet innregning av variable vederlag, anbudskostnader, «waste cost», finansieringselementer i kontrakter og kostnader for å oppfylle kontrakter. Disse bestemmelsene påvirker KONGSBERG i liten grad.
- Standarden inneholder nye krav til noteopplysninger som vil bli implementert i årsregnskapet for 2018.

I forbindelse med implementeringen av IFRS 15 har vi også foretatt en gjennomgang av praktisering av prinsipper i segmentene. Vi har vurdert våre definisjoner av de enkelte regnskapslinjene i arbeidskapitalen (se definisjon i note 11), og har gjort reklassifiseringer som har påvirket «Varelager», «Kundefordringer», «Kundekontrakter, eiendel», «Andre omløpsmidler», «Kundekontrakter, gjeld» og «Andre kortsiktige forpliktelser og avsetninger», men ikke arbeidskapitalen totalt sett. Effekten av endringene er vist nedenfor.

Effekter på balansen 31.12.2017

	RAPPORTERT	ENDRING	OMARBEIDET	KOMMENTAR
	31.12.2017	Økning/ (reduksjon)	31.12.2017	
Varelager	3 961	(2 088)	1 873	a)
Kundefordringer	2 117	638	2 755	b)
Kundekontrakter, eiendel	2 018	1 480	3 498	c)
Andre omløpsmidler	768	(197)	571	d)
Sum reduksjon eiendeler		(167)		
Kundekontrakter, gjeld	3 388	740	4 128	e)
Andre kortsiktige forpliktelser og avsetninger	4 670	(907)	3 763	f)
Sum reduksjon gjeld		(167)		

a) Varelager

KONGSBERG har frem til 1.1.2018 klassifisert varer som er kjøpt inn til spesifikke kundekontrakter samt deler av prosjekter under utførelse som varelager. I forbindelse med implementeringen av IFRS 15 er denne delen av varelageret reklassifisert til «Kundekontrakter, eiendel» og «Kundekontrakter, forpliktelse»

Fra og med 1.1.2018 er KONGSBERGs definisjon på varelager: «Beholdninger av råvarer, varer i arbeid og ferdigvarer som ikke er knyttet til spesifikke kundekontrakter.»

b) Kundefordringer

Kundefordringer knyttet til langsiktige tilvirkningskontrakter har frem til 1.1.2018 blitt bokført netto mot bokførte forskudd innenfor samme kundekontrakt. Fra og med 1.1.2018 er kundefordringer rapportert til verdien av fakturerte utestående beløp nedjustert for avsetninger til tap. Ved omarbeiding av sammenligningstallene er reklassifisering gjennomført med motpost «Kundekontrakter, forpliktelse».

c) Kundekontrakter, eiendel

KONGSBERG har på denne linjen samlet alle eiendelsposter tilknyttet kundekontrakter med unntak av kundefordringer. Dette innebærer opptjent ikke fakturert inntekt, forskudd til underleverandører, varer innkjøpt eller allokert til inngåtte kundekontrakter, men som ikke er bearbeidet og ikke har skapt fremdrift i prosjektet, og varer i arbeid på prosjekter som inntektsføres ved levering. Ved rapportering frem til 1.1.2018 ble balanseelementer tilknyttet langsiktige tilvirkningskontrakter rapportert på egen linje som «Anleggskontrakter under utførelse, eiendel», mens eiendeler tilknyttet salg som ble inntektsført ved levering ble klassifisert som «Varelager» og «Andre kortsiktige fordringer».

d) Andre omløpsmidler

Forskudd til leverandører i forbindelse med kundekontrakter og periodisering av inntekt i forbindelse med kundekontrakter er reklassifisert til balanselinjen «Kundekontrakter, eiendel» ved omarbeiding av sammenligningstallene for 2017.

e) Kundekontrakter, forpliktelse

Alle gjeldsposter tilknyttet kundekontrakter er samlet på denne linjen med unntak av leverandørgjeld. På samme måte som på eiendelssiden presenteres balansepostene for kundekontrakter som inntektsføres etter framdrift sammen med de som inntektsføres ved levering. Inntekts- og kostnadsperiodiseringer tilknyttet kundekontrakter som inntektsføres ved leveranse er ved omarbeiding av sammenligningstallene for 2017 reklassifisert fra «Annen kortsiktig gjeld».

f) Annen kortsiktig gjeld

Se forklaring på reklassifisering under punkt e) ovenfor.

Note 3 | Estimer

Utarbeidelse av delårsregnskapet innebærer bruk av vurderinger, estimer og forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimatene. De vesentligste vurderingene ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet, er de samme som ved utarbeidelsen av konsernregnskapet for 2017.

Note 4 | Segmentinformasjon

NOK millioner	DRIFTSINNEKTER			EBITDA			EBIT		
	1.1. - 31.3.			1.1. - 31.3.			1.1. - 31.3.		
	2018	2017	2017	2018	2017	2017	2018	2017	2017
KM	1 796	1 768	7 429	134	140	589	93	92	368
KDA	1 585	1 778	6 333	172	188	612	117	138	409
Øvrig	173	175	728	(20)	11	78	(35)	(10)	(5)
KONSERN	3 554	3 721	14 490	286	339	1 279	175	220	772

Øvrig virksomhet består av Kongsberg Digital (KDI), eiendomsvirksomhet, konsernfunksjoner og eliminerings mellom forretningsområdene. Fra 1. kvartal 2018 fordeles ikke lenger resultater fra interne leieinntekter i eiendomsvirksomheten tilbake til forretningsområdene. Historiske tall er omarbeidet i denne rapporten.

Note 5 | Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper

Spesifikasjon av bevegelse på balansenlinjen "Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper" 1.1. - 31.03.:

NOK millioner	Andel	Netto eiendel 1.1.18	Tilgang i perioden	Mottatt utbytte i perioden	Resultatandel i perioden ¹⁾	Andre poster og utvidet resultat i perioden	Bokført andel 31.3.18
Patria Oyj	49,9 %	2 806	-	-	5	(64)	2 747
Kongsberg Satellite Services AS	50,0 %	388	-	-	27	-	415
Øvrige		164	-	-	-	-	164
Sum		3 358	-	-	32	(64)	3 326

¹⁾ Resultatandel er inntatt etter skattekostnad og amortisering av merverdier.

Note 6 | Finansielle instrumenter

Lån og lånerammer

Konsernet har ved utgangen av kvartalet ingen kortsiktige rentebærende lån.

Langsiktige lån:

Beløp NOK millioner	Forfall	Nominell rente	31.3.2018	31.12.2017
			Verdi ¹⁾	Verdi ¹⁾
Obligasjonslån KOG07 - fast rente	11.9.19	4,80 %	250	250
Obligasjonslån KOG08 - flytende rente	2.6.21	2,26 %	1 000	1 000
Obligasjonslån KOG09 - fast rente	2.6.26	3,20 %	1 000	1 000
Obligasjonslån KOG10 - flytende rente	5.3.20	1,93 %	550	550
Obligasjonslån KOG11 - fast rente	5.12.23	2,90 %	450	450
Andre langsiktige lån ²⁾			79	80
Rentebytteavtaler			11	10
Sum langsiktige lån			3 340	3 340
Syndikert lånefasilitet (ubenyttet låneramme)	15.3.22		2 300	2 300
Kassekreditt (ubenyttet)			500	500

¹⁾ Verdi er lik nominell verdi. For langsiktige lån er balanseført verdi lik nominell verdi.

²⁾ "Andre langsiktige lån" er mindre låneopptak i enkelte av konsernets datterselskaper i lokale banker.

Valutaterminer og rentebytteavtaler

Virkelig verdi på beholdninger klassifisert som kontantstrømsikringer er økt med NOK 110 millioner²⁾ før skatt i perioden 1.1. - 31.03.2018. Herav utgjør endring i virkelig verdi av urealiserte valutaterminer en økning på NOK 95 millioner i samme periode. Spotkursene ved kvartalsslutt var USD/NOK 7,78 og EUR/NOK 9,64.

Valutaterminer klassifisert som kontantstrømsikringer:

NOK millioner (før skatt)	Forfaller i 2018		Forfaller i 2019 eller senere		Totalt		
	Verdi basert på avtalte kurser	Virkelig verdi pr 31.03.18 ¹⁾	Verdi basert på avtalte kurser	Virkelig verdi pr 31.03.18 ¹⁾	Verdi basert på avtalte kurser	Endring i virkelig verdi fra 31.12.17	Virkelig verdi pr 31.03.18 ¹⁾
EUR	1 078	18	-	-	1 078	23	18
USD	1 551	68	(50)	(3)	1 501	55	65
Øvrige	(637)	37	-	-	(637)	17	37
Sum	1 992	123	(50)	(3)	1 942	95	120
Rullerte valutaterminer		(63)		(66)		(7)	(129)
Totalt	1 992	60	(50)	(69)	1 942	88 ²⁾	(9)

¹⁾ Virkelig verdi er forskjellen mellom spotkurs 31.03.2018 og kurs på avtalte valutaterminer.

²⁾ Differansen mellom disse to tallene, NOK 22 millioner, skyldes endring i virkelig verdi på basisswaper og rentebytteavtaler.

Note 7 | Egenfinansiert utvikling

Egenfinansiert produktvedlikehold, forskning og utvikling ført over resultatet i perioden:

NOK millioner	1.1. - 31.3.		2017
	2018	2017	
Produktvedlikehold	74	86	272
Forskning- og utviklingskostnader	173	153	663
Totalt	247	239	935

Egenfinansiert utvikling ført på balansen i perioden:

NOK millioner	1.1. - 31.3.		2017
	2018	2017	
Egenfinansiert utvikling	20	54	187

De største balanseførte prosjektene er knyttet til utvikling av JSM, våpenstasjoner, herunder MCT-30, og fjernstyrte kontrolltårn for flyplasser, samtlige i forsvarsvirksomheten, og innenfor nye integrerte fartøysløsninger i KM.

Note 8 | Nærstående parter

Styret er ikke kjent med at det i 1. kvartal i tilknytning til nærstående parter har vært endringer eller transaksjoner som på vesentlig måte påvirker konsernets finansielle stilling eller resultatet for perioden.

Note 9 | Sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer

Konsernets behandling av ulike risikoer er beskrevet i årsrapporten for 2017. Det er i løpet av kvartalet ikke avdekket nye vesentlige risiko- og usikkerhetsfaktorer.

Note 10 | Skattekostnad

Effektiv skattesats per 1. kvartal er beregnet til 19,4 prosent. Den effektive skattesatsen er påvirket av at resultatandeler fra tilknyttede selskaper er innregnet etter skatt.

Note 11 | Definisjoner

KONGSBERG benytter begreper i konsernregnskapet som ikke er forankret i regnskapsstandarder etter IFRS. Nedenfor følger våre definisjoner og forklaringer til disse begrepene.

EBITDA/EBITA/EBIT

EBITDA/EBITA/EBIT anses av KONGSBERG å være normale begreper i regnskapssammenheng, men som IFRS ikke behandler i sine regnskapsstandarder. EBITDA er en forkortelse for «Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation» (resultat før finansposter, skatt, avskrivning og amortisering). KONGSBERG benytter EBITDA i resultatregnskapet som summeringslinje for andre regnskapslinjer. Disse regnskapslinjene er definert i våre regnskapsprinsipper, som er en del av årsregnskapet for 2017. Tilsvarende gjelder for EBITA og EBIT.

Netto rentebærende gjeld

Netto rentebærende gjeld er nettobeløpet av regnskapslinjene «Betalingsmidler», «Langsiktige rentebærende lån» og «Kortsiktige rentebærende lån».

Restruktureringskostnader

KONGSBERG definerer restruktureringskostnader som lønn og arbeidsgiveravgift ved avslutning av ansettelsesforhold (som etterlønn og gavepensjon) i forbindelse med nedbemanning. I tillegg kommer husleie og relaterte kostnader eller eventuelle engangsbetalinger ved avslutning av leieavtaler før leieavtalens utløp for arealer som fraflyttes, og enkelte andre kostnader relatert til restruktureringsprosessene.

Return on Average Capital Employed (ROACE)

ROACE defineres som 12 måneders rullerende EBIT dividert på 12 måneders gjennomsnitt av bokført egenkapital og netto rentebærende gjeld.

Arbeidskapital

Arbeidskapital defineres som omløpsmidler fratrukket betalingsmidler, ikke-rentebærende kortsiktig gjeld (unntatt betalbar skatt) og finansielle instrumenter bokført til virkelig verdi.

Book/bill

Ordreinnngang dividert på driftsinntekter.

KONGSBERG

